



วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพความสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดตรัง และเพื่อเป็นการเสนอรูปแบบการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนประถมศึกษา โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยคือ

กลุ่มตัวอย่างประชากร

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ทำการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - 1.1 บุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ครู
 - 1.2 บุคลากรในชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนและผู้นำในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่มได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งขนาดโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรังออกเป็น 3 ขนาด คือ

โรงเรียนขนาดเล็ก	หมายถึง	โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 200 คนลงมา
โรงเรียนขนาดกลาง	"	โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 200 - 400 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	"	โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 401 คนขึ้นไป

2. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรังมีทั้งหมด 330 โรงเรียน แบ่งได้เป็นขนาดต่าง ๆ คือ

โรงเรียนขนาดเล็ก	205 โรงเรียน	เลือกสุ่มเป็นตัวอย่างร้อยละ 25 คิดเป็นจำนวน 51 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	106 โรงเรียน	" 25 " 26 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	19 โรงเรียน	" 25 " 5 โรงเรียน

รวมโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร 82 โรงเรียน โดยกระจายอยู่ในอำเภอต่าง ๆ ดังตาราง

ที่ 1 คือ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรตามขนาดโรงเรียนในแต่ละอำเภอ

ขนาด ร.ร.	อำเภอ							
	เมือง	ห้วยยอด	กันตัง	ปะเหลียน	ขนตาขาว	สิเกา	วังวิเศษ	รวม
ใหญ่	1	1	1	1	1	-	-	5
กลาง	5	6	5	4	3	2	1	26
เล็ก	11	11	7	7	6	5	4	51
รวมทั้งหมด								82

3. บุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยบริหารการศึกษาจังหวัดและอำเภอ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ศึกษานิเทศก์จังหวัด อำเภอและกิ่งอำเภอ มีทั้งหมด 35 คน สุ่มเป็นตัวอย่างประชากรร้อยละ 25 คิดเป็นจำนวน 8 คน

3.2 ครูใหญ่ เป็นครูใหญ่ของโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในข้อ 2 รวม 82 คน

3.3 ครู เลือกสุ่มจากครูในโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในข้อ 2 โดยครูใหญ่ เลือกจากครูที่กำลังปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้นและปฏิบัติงานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา จำนวนที่สุ่มใช้เกณฑ์คิดจากจำนวนร้อยละ 25 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน แต่ละขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็กสุ่มมาโรงละ 1 คน คิดเป็นจำนวน 51 คน

โรงเรียนขนาดกลางสุ่มมาโรงละ 3 คน " 78 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่สุ่มมาโรงละ 5 คน " 25 คน

รวม 154 คน

4. บุคลากรในชุมชน ประกอบด้วย

4.1 ผู้ปกครองนักเรียน

4.2 ผู้นำในชุมชน ได้แก่ ประธานคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน ประธานกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน ประธานรุ่นไทยอาสาป้องกันชาติ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องถิ่นที่โรงเรียนในข้อ 2 ตั้งอยู่

การสุ่มตัวอย่างประชากรบุคลากรในชุมชนใช้แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดย
ครูใหญ่เป็นผู้สุ่ม ซึ่งใช้เกณฑ์คือ

ผู้ปกครองนักเรียน พิจารณาจากผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนด้วยดี มีความ
กระตือรือร้น และสามารถอ่านออกเขียนได้

ผู้นำในชุมชน พิจารณาจากรายชื่อบุคคลที่ได้กล่าวในข้อ 4.2

จำนวนตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนกับผู้นำในชุมชนมีส่วนร่วมเท่ากันในทุกขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก	เลือกมาโรงละ	2 คน	เป็นผู้ปกครอง	1 คน	ผู้นำชุมชน	1 คน	
			คิดเป็นจำนวน				1102 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	"	4 คน	เป็นผู้ปกครอง	2 คน	ผู้นำชุมชน	2 คน	
			คิดเป็นจำนวน				104 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	"	6 คน	เป็นผู้ปกครอง	3 คน	ผู้นำชุมชน	3 คน	
			คิดเป็นจำนวน				30 คน
<u>รวมตัวอย่างประชากร</u>			<u>รวม</u>				<u>236 คน</u>
ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยบริการการประถมศึกษาจังหวัด อำเภอกิ่งอำเภอก							8 คน
ครูใหญ่							82 คน
ครู							154 คน
ผู้ปกครองและผู้นำในชุมชน							236 คน
			<u>รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น</u>				<u>480 คน</u>

การสร้างรูปแบบ

1. ศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน
การประชาสัมพันธ์โรงเรียน จากหนังสือ เอกสาร บทความ ตลอดจนผลงานการวิจัยทั้งภายในและภายนอก
ประเทศ

2. ศึกษาจากการสังเกต สัมภาษณ์ บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาใน
จังหวัดตรังเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์กับชุมชน

3. ศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

4. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากข้อ 1 , 2 และ 3 มาร่างเป็นรูปแบบของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ตามแนวคิดที่สำคัญ ซึ่งผู้วิจัยถือเป็นหลักดังนี้

1. ความร่วมมือกันอย่างดีระหว่างผู้ปกครองและครู จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน
2. ความเข้าใจร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน จะช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนของเด็ก และสามารถส่งเสริมเด็กให้เจริญขึ้น
3. ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ทำให้เกิดกิจกรรม การแลกเปลี่ยนความรู้และการร่วมมือกันในการจัดการศึกษา
4. การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ควรได้มีการวางแผน วางจุดประสงค์ เตรียมกิจกรรม และจัดสรรทรัพยากรอย่างถูกต้อง

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเบื้องต้นมาสังเคราะห์ และจัดองค์ประกอบของรูปแบบ คือ

1. หลักการและเหตุผลของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน
2. วัตถุประสงค์
3. วิธีการดำเนินงาน
4. ลักษณะของกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน
5. การประสานงานกับบุคคลต่าง ๆ หน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ
6. การจัดหาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน
7. การประเมินโครงการของการจัดกิจกรรม
8. การเสนอแนะวิธีการแก้ไข อุปสรรคและปัญหาของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

5. เมื่อร่างรูปแบบแล้ว ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามประเมินค่า โดยนำองค์ประกอบและหัวข้อประเด็นสำคัญจากรูปแบบมาสร้างข้อกระทง เพื่อนำไปสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร ด้วยวิธีมาตราส่วนประเมินค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำสาระและประเด็นสำคัญจากรูปแบบมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและใช้เป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นคำถามชนิดเลือกตอบ มีจำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นต่อหลักการของรูปแบบและสภาพความเป็นจริงที่โรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่

ซึ่งแบ่งเป็น 8 องค์ประกอบ คือ

1. หลักการและเหตุผลของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนประถมศึกษา
2. วัตถุประสงค์
3. วิธีการดำเนินงาน
4. ลักษณะของกิจกรรมที่จัดขึ้น
5. การประสานงานกับบุคคลต่าง ๆ หน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ
6. การจัดหาและการจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรม
7. การประเมินโครงการของการจัดกิจกรรม
8. การเสนอแนะวิธีการแก้ไขอุปสรรคและปัญหาในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ

โรงเรียนประถมศึกษา

ลักษณะของแบบสอบถามส่วนนี้เป็นคำถามชนิดประเมินค่า(Rating Scale) มีจำนวน 115 ข้อ มีการเลือก 3 ระดับ แต่ละข้อของแบบสอบถามจะต้องตอบ 2 ครั้ง ครั้งแรกเห็นด้วยกับหลักการของการเสนอรูปแบบ ครั้งที่ 2 เป็นการประเมินสภาพที่เป็นจริงที่ทางโรงเรียนปฏิบัติ โดยมีการกำหนดค่าคะแนนไว้ดังนี้

คำถามที่เห็นด้วยกับหลักการของการเสนอรูปแบบ

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	"	เห็นด้วย
1	"	ไม่เห็นด้วย

คำถามในตอนที 2 สภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติของโรงเรียน

5	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
3	"	ปฏิบัติเป็นครั้งคราว
1	"	ไม่ปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความเห็นต่อองค์ประกอบของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ และขอเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อรูปแบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ออกหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากข้าราชการทุกฝ่ายในสังกัด ช่วยตอบแบบสอบถาม การแจกและเก็บแบบสอบถามกระทำโดยผู้วิจัยเอง

จากจำนวนแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้น 480 ชุด ได้รับคืนและสามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 414 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.25 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร	แบบสอบถามที่แจก	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
บุคลากรทางการศึกษา	244	214	87.70
ผู้ปกครองและผู้นำในชุมชน	236	200	84.74
รวม	480	414	86.25

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 414 ชุด มาทำการวิเคราะห์โดยมีลำดับดังนี้

1. นำแบบสอบถามส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบมาแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าร้อยละและเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. นำแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่มีต่อหลักการของรูปแบบการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนประถมศึกษา และสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติของโรงเรียนในปัจจุบัน โดยทำการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามแต่ละข้อมาแจกแจง เพื่อหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D) ของแต่ละข้อคำถามของทั้ง 2 สภาพการณ์ คือ ความคิดเห็นต่อหลักการของรูปแบบ และสภาพความเป็นจริงที่ทางโรงเรียนปฏิบัติ

2.2 วิเคราะห์ช่วงคะแนนที่มีต่อความคิดเห็นต่อหลักการของรูปแบบและสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันที่ทางโรงเรียนได้ปฏิบัติ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ความหมายของช่วงคะแนน

4.00 - 5.00	หมายความว่า	เห็นด้วยกับหลักการของรูปแบบอย่างยิ่ง, โรงเรียนได้ปฏิบัติเป็นประจำ
2.00 - 3.99	"	เห็นด้วยกับหลักการของรูปแบบ, โรงเรียนได้ปฏิบัติเป็นครั้งคราว
1.00 - 1.99	"	ไม่เห็นด้วยกับหลักการของรูปแบบ, โรงเรียนไม่ปฏิบัติเลย

3. นำข้อมูลส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อรูปแบบของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนประถมศึกษา มาจัดเป็นหมวดหมู่แล้วเสนอเป็นความเรียง

4. นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงรูปแบบ

5. เสนอรูปแบบการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนประถมศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (Percent)

2. หาค่าประเมิณค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) จากสูตร ประคอง กรรมสูตร (2525 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{มัธยฐานเลขคณิต}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ให้ข้อมูล}$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ = ผลรวมคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย